
TAUSTAVAIKUTTAJA – KIRKON ROOLI SUOMALAISESSA YHTEISKUNNASSA

Suomessa on vallinnut jo pitkään uskonnonvapaus. Se on tuonut meidät lähemmäs tasa-arvoisempaa yhteiskuntaa ja tehnyt meistä modernin kansakunnan. Monen länsimaalaisen valtion tavoin myös Suomessa tapauskovaisuus ja kirkosta eroaminen ovat olleet kasvavia trendejä. Kulttuurikristillisyyden onkin ehkä sopivampi termi kuvaamaan Suomen yleisintä uskonnollista suuntausta.

Suomalaisessa politiikassa uskonto ei nouse vahvasti esiin – edes kristillisdemokraattien toiminnassa. Tämä kertoo mielestäni siitä, kuinka vahvasti uskonnonvapautta kunnioitetaan Suomessa ja kuinka osataan keskustella asioista järkiperusteisesti, falsifioitavissa olevin perusteluin. Ymmärrämme, että uskonto on niin subjektiivinen ilmiö, ettei se sovellu perusteeksi kaikkia koskevien lakien säätämiseen.

Uskonto vai julkisten palveluiden tuottaja?

Jos uskonnollinen retoriikka ja sillä perusteltu päätöksenteko eivät sovi poliittiseen keskusteluun eivätkä uskonnonvapautta kunnioittavan yhteiskunnan perusarvoihin, miksi uskonto on yhä osa yhteiskunnallisia rakenteitamme?

Hautauspalvelut, kriisipalvelut, kulttuuriperintökohteiden suojelu ja vapaaehtoisuuteen perustuva sosiaalityö ovat esimerkkejä siitä, kuinka kulttuurikristillisyyden ylläpitää seurakuntien yhteiskunnallista asemaa, vaikka näennäisesti Suomessa vallitsee uskonnonvapaus.

On kyseenalaista, että valtio ei ole rakentanut sekulaaria vastinetta näille palveluille. Julkiset palvelut tulisi tuottaa yhdenvertaisuusperiaatetta kunnioittaen – riippumatta siitä, kuuluuko yksilö uskonnolliseen yhteisöön vai ei.

Julkisoikeudellinen asema uskonnonvapauden esteenä

Jos todella haluaisimme uskonnonvapautta kunnioittavan yhteiskunnan, evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen kirkon julkisoikeudellinen asema tulisi purkaa ja luoda oikeasti sekulaari valtio, jossa millään uskonnolla ei olisi valta-asemaa hallinnollisessa järjestelmässä

Tällä hetkellä suomalaisina hyväksymme nykytilan, koska kulttuurimme on kasvanut ja muotoutunut näiden uskontojen rinnalla – ne ovat meille tuttuja normeja. Mutta sekulaarisen valtion merkitys saattaa korostua uudella tavalla, jos enemmistön asemaa alkaa vaatia jokin toinen uskonnollinen yhteisö. Kuka silloin vastaa lakisääteisestä hengellisestä tuesta?

Sekularismi ei ole vain abstrakti periaate – se on kysymys siitä, kenen valtaa olemme valmiita yhteiskunnassamme hyväksymään.

